

DECIZIE

01 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan și Iurie Diaconu,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Stalingrad din 22 august 1945, în cauza penală în privința lui:

Martîn Andrei Petrovici, născut în anul 1903, originar din s. Bujăreuca, județul Soroc a RSSM, fără antecedente penale.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Stalingrad din 22 august 1945, Martîn Andrei a fost condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art.2 al Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 19 aprilie 1943, la 15 ani de muncă silnică, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Martîn Andrei a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind în regiunea Stalingrad, teritoriu temporar ocupat de către trupele germano-române, în august 1942, benevol s-a angajat în calitate de polițist și a activat în această funcție pînă în noiembrie 1942, consimțind să activeze în favoarea autorităților de ocupație în calitate de agent al serviciului de spionaj pe teritoriul sovietic. Pe parcursul perioadei de activitate în calitate de polițist, inculpatul a executat toate dispozițiile autorităților de ocupație ce intrau în obligațiile sale de serviciu privind menținerea regimului instaurat. Inculpatul a participat la reținerea ostașilor armatei roșii eliberați din încercuirea nemților, care ulterior erau trimiși în lagărul pentru prizonieri sovietici. De asemenea, a trădat autorităților de ocupație pe președintele sovietului sătesc cet. Borisova și a participat la confiscarea produselor alimentare de la populație.

3. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov a declarat recurs în anulare invocînd temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Stalingrad din 22 august 1945 în privința lui Martîn Andrei, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru

apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR pentru trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Martîn A. prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede acest articol;

- a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea lui Martîn A. pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, întrucît a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărîrea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Martîn A. în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucît există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecînd recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Martîn Andrei pentru faptul că, locuind în regiunea Stalingrad, teritoriu temporar ocupat de către trupele germano-române, în august 1942, benevol s-a angajat în calitate de polițist și a activat în această funcție pînă în noiembrie 1942, consimțind să activeze în favoarea autorităților de ocupație în calitate de agent al serviciului de spionaj pe teritoriul sovietic. Pe parcursul perioadei de activitate în calitate de polițist, inculpatul a executat toate dispozițiile autorităților de ocupație ce intrau în obligațiile sale de serviciu privind menținerea regimului instaurat. Inculpatul a participat la reținerea ostașilor armatei roșii eliberați din încercuirea nemților, care ulterior erau trimiși în lagărul pentru prizonieri sovietici. De asemenea, a trădat autorităților de ocupație pe președintele sovietului sătesc cet. Borisova și a participat la confiscarea produselor alimentare de la populație, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducîndu-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Martîn Andrei, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează total sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Stalingrad din 22 august 1945, în cauza penală în privința lui **Martîn Andrei Petrovici**, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată la 01 martie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu